

Yeminli Mali Müşavirlik
Denetim ve Danışmanlık Hiz. A.Ş.

Tarih :07/10/2016

Konu : Bir banka kredisinin geri ödeme taksitlerinden birisi dahi ödemiş ise, bu kredinin ilişkili kişiye birebir aynı şartlarda aktarılması imkanının sınırlı olduğu

KVK'nun 12/(6)-b maddesinde; "Kurumların iştiraklerinin, ortaklarının veya ortaklarla ilişkili kişilerin, banka ve finans kurumlarından ya da sermaye piyasalarından temin ederek aynı şartlarla kısmen veya tamamen kullandığı borçlanmalar"ın örtülü sermaye kapsamında sayılmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Yasa metninde geçen "kısmen" kelimesi Türk Dil Kurumu sözlüğüne göre; bazı bakımdan, bazı yönden manasına gelir. Açık sözlük kaynaklarında ise kısmen kelimesine ; tümüyle değil, bir bölüm olarak ya da kimi bakımdan, kimi yönden şeklinde anlam verilmektedir.

Bu çerçevede KVK'nun 12/(6)-b maddesindeki "kısmen kelimesinin 100 birimlik kredinin bir kısmının örneğin 50 biriminin ilişkili kişilere kullandırılması halini ifade ettiği hususunda bir tereddüt yoktur.

- ilişkili şirketlerin temin ettiği kredileri ilişkili kişilere aktarması ile ilgili açıklamalarımız aşağıdaki gibidir.

Temin edilen kredinin 1 gün , 1 ay veya daha uzun bir süre sonra (2 yıl) ilişkili kişiye kullandırılması halinin kısmen kullandırılma durumu ile alakalı bir hali ifade etmemektedir. Çünkü kısmen kelimesinin yukarıda verilen manası buna imkan vermez.

Temin edilen kredinin 1 gün , 1 ay veya daha uzun bir süre sonra (2 yıl) ilişkili kişiye kullandırılması hali olayın mahiyetine göre değerlendirilmelidir. Şöyle ki ;

-Temin edilen kredinin ilişkili kişiye aktarılmasında ister istemez bir zaman aralığı oluşabilir. Bu vakit aralığı operasyonel nedenlerden kaynaklanabilir.

-Veya kredi temin edildikten sonra birkaç hafta veya ay sonra ilişkili kişinin kredi ihtiyacı oluşabilir bu nedenle kredinin kullandırılması ile temini arasında çok daha fazla uzun bir süre de geçmiş olabilir.

Aktarılan kredilerde önemli olan temin edilen kredinin diğer grup şirketine aynı şartlarda kullandırılma durumunun ispat edici vesikalarla belgelendirilip belgelendirilemeyeceği hususudur.

Örneğin bir ay içinde 10 adet farklı tutar, vade ve döviz cinslerinden kredi temin edilmiş olabilir. Bu kredilerden hiçbirinin henüz geri ödenme taksitleri başlamamış (bankaya taksitleri ödenmemiş) ise söz konusu kredilerin aktarılmasından bir sorun doğmaz. Çünkü hangi kredinin aktarıldığı hususunun tespiti ve ispatı kolaydır. Ancak ticari hayat bu kadar yalın ve basit değildir. Bir ay içinde 10 farklı kredi alınmış ve geçmişte alınmış kredilerin taksitleri ödenmiş, geçmişte alınmış bazı kredilerde tamamen kapatılmış olabilir.

Bir kredinin geri ödeme tablosunu gözümüzde canlandıralım. Taksitlerin ana para tutarları aynı kalırken, faiz tutarı başta yüksek olmakta, daha sonra azalarak devam etmektedir. Bu nedenle geri ödemesi başlamış bir kredinin ilişkili kişiye aktarılmasında birebir aynı şartlarda aktarıldığının tespit ve

ispatının zorluğu ortadadır. Örneğin 1/3 taksiti ödenmiş bir kredi, ilişkili kişiye aynı şartlarda aktarılmak istendiğinde, 1/3 taksit içinde kümülatif faizin 2/3'ü ödenmiş olabilir ve kalan geri ödemeler içinde faiz ve ana para ilişkisi finansal olarak nasıl hesaplanıp ilişkili kişiye aktarılacaktır. Belki finansal faiz matematiği kuralları çerçevesinde bir hesaplama yapılabilir ancak bu bir vergi incelemesinde ne kadar ikna edici olacaktır?

Sonuç olarak Müşavirliğimizin görüşü; temin edilmiş kredinin geri ödeme taksitleri yapılmaya başlanmış (1 taksit bile olsa) ise, ilişkili kişiye birebir aynı şartlarda aktarıldığının tespit ve ispatının zorluğu dikkate alınarak bu durumdaki kredilerin birebir aktarılmamasının tercih edilmesinin daha uygun olacağı şeklindedir. Kredilerin birebir aktarılmamasının halinde örtülü sermaye kapsamında bir borç olarak dikkate alınması gerektiği tabidir.

Bu nedenle ;

-Bir şirketin esasen kendisi için aldığı bir krediyi geri ödeme taksiti başlamadan ilişkili kişiye birebir aynı şartlarda aktarırsa bu kredi örtülü sermaye kapsamında bir borç sayılmamalı ve aynen aktarılma söz konusu olduğu için KDV hesaplanmamalıdır.

-Bir şirketin aldığı bir kredinin geri ödeme taksitlerinden birisini dahi ödemiş ise, bu kredinin ilişkili kişiye birebir aynı şartlarda aktarılması imkanının sınırlı olduğu, dolayısı bu kredinin örtülü sermaye kapsamında bir borç sayılması ve aynen aktarılma söz konusu olmadığı için emsaline uygun hesaplanan faiz üzerinden KDV beyan edilmesi gerekir.

Saygılarımızla,

Grup şirketinden temin edilen kredi faizinin vergisel durumu.

ÖZELGE

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Katma Değer vergisi Grup Müdürlüğü

Sayı	:	B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.17-2472	08/08/2012
Konu	:	Grup şirketinden temin edilen kredi faizinin vergisel durumu.	

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, grup şirketlerinizden biri tarafından gerekli teminat gösterilip kredi alınarak, o krediyi aynı koşullarla, yatırım yapan başka bir grup şirketine kullandırmak istediğiniz belirtilerek kredi kullanması düşünülen şirketin grup şirket aracılığıyla kullanacağı krediye isabet eden kredi faizinin gider olarak yazıp yazamayacağı ve bu işlemin katma değer vergisine tabi olup olmayacağı hususunda bilgi talep edilmektedir.

I- KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun "Örtülü Sermaye" başlıklı 12 nci maddesinin 1 numaralı bendinde; "Kurumların, ortaklarından veya ortaklarla ilişkili olan kişilerden doğrudan veya dolaylı olarak temin ederek işletmede kullandıkları borçların, hesap dönemi içinde herhangi bir tarihte kurumun öz sermayesinin üç katını aşan kısmı, ilgili hesap dönemi için örtülü sermaye sayılır. " hükmü yer almakta olup, aynı maddenin (6-b) bendinde ise kurumların iştiraklerinin, ortaklarının veya ortaklarla ilişkili kişilerin, banka ve finans kurumlarından ya da sermaye piyasalarından temin ederek aynı şartlarla kısmen veya tamamen kullandığı borçlanmaların örtülü sermaye sayılmayacağı hükmü yer almaktadır.

Kurumlar Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında, kurumların, ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit ettikleri bedel veya fiyat üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunursa, kazanç tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılmış sayılacağı, alım, satım, imalat ve inşaat işlemleri, kiralama ve kiraya verme işlemleri, ödünç para alınması ve verilmesi, ikramiye, ücret ve benzeri ödemeleri gerektiren işlemlerin her hal ve şartta mal veya hizmet alım ya da satımı olarak değerlendirileceği hüküm altına alınmıştır.

Konuya ilişkin ayrıntılı açıklamalara 1 Seri No.lu Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında Genel Tebliğde yer verilmiştir.

Bu hükümlere göre; şirketiniz tarafından bankadan temin edilen ve aynı şartlarda (kredi sözleşmesinin içerdiği vade, faiz oranı ve benzeri kullandırılma şartlarında herhangi bir değişiklik yapılmadan) grup şirketinize kullandırılan kredi dolayısıyla, yapılan borçlanma Kurumlar Vergisi Kanununun 12 nci maddesi (6-b) bendi gereğince örtülü sermaye sayılmayacaktır. Şirketinizin bankadan kendi adına temin ettiği krediyi diğer grup şirketinize aynı şartlarda kullandırması ve bu durumun ispat edici vesikalarla belgelendirilmesi halinde söz konusu kullanılan krediler dolayısıyla bankaya ödenmesi gereken faizlerin ve masrafların kredi kullandırılan grup şirketi tarafından kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

Diğer taraftan bankadan temin edilen kredinin aynı faiz oranları ve masrafları ile grup firmasına kullandırılması işlemi, krediyi kullandıran şirketiniz tarafından ilişkili kişiye sunulan bir finansman hizmeti mahiyetinde olup söz konusu finansman hizmetinin ilişkisiz bir gerçek kişi veya kuruma verilmesi durumunda, verilen bu hizmet karşılığı ilişkisiz kişiden bir bedel talep edileceğinden, bu hizmetin ilişkili kişiye verilmesi durumunda da verilen hizmet karşılığı bir bedelin talep edileceği tabiidir.

Dolayısıyla grup şirketlerinizden birinin bankadan temin ettiği krediyi aynı faiz oranı ve masrafları ile grup firmanıza kullandırılması işleminde, finansman hizmetine ilişkin bedelin, Kurumlar Vergisi Kanununun 13 üncü madde hükmü ile 1 Seri No.lu Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında Genel Tebliğinde yapılan açıklamalara göre belirlenmesi gerekmektedir

II-KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine (KDV) tabi olduğu, Kanunun 17/4-e maddesinde ise banka ve sigorta muameleleri vergisi kapsamına giren işlemlerin KDV den istisna edildiği hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında; "Bankerlerin yapmış oldukları banka muamele ve hizmetleri dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar (kendileri veya başkaları hesabına menkul kıymet alıp satmayı, alım - satıma tavassut etmeyi veya alıp sattıkları menkul kıymet karşılığı borçları ödemeyi taahhüt etmeyi meslek haline getirenlerin bu faaliyetleri dolayısıyla lehlerine kalan paralar ile mevduat faizi vermek veya sair adlarla faiz ve benzeri menfaatler sağlamak üzere devamlı olarak para toplama işiyle uğraşanların topladıkları paralara sağladıkları gelir ve menfaatler üzerinden komisyon, ücret, hizmet karşılığı gibi adlarla aldıkları paralar dahil) da banka muameleleri vergisine tabidir." hükmü, ve aynı maddenin 6009 sayılı Kanunla değişik üçüncü fıkrasında ise, "90 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye göre ikraz işleriyle uğraşanlarla ikinci fıkrada belirtilen muamele ve hizmetlerden herhangi birini esas iş tugal konusu olarak yapanlar bu Kanunun uygulanmasında banker sayılırlar..." hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun mükellefi belirleyen 30 uncu maddesinde ise, BSMV yi banka ve bankerlerle sigorta şirketlerinin ödeyeceği hükmü bulunmaktadır.

Ayrıca, 6009 sayılı Kanun ile 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 28 inci maddesinde yer alan banker tanımında yapılan değişikliklere ilişkin açıklamalar 22/10/2010 tarihli ve 27737 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 87 Seri No.lu Gider Vergileri Genel Tebliğinde yapılmıştır.

Buna göre, 6802 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen işlemleri esas iş tugal konusu olarak yapanlar, banker kapsamında BSMV mükellefi olup, esas iş tugal konusu olarak yapılan bu işlemler dolayısıyla lehe alınan paraların BSMV ye tabi tutulması gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen hüküm ve açıklamalara göre, ticari ve sınai faaliyette bulunmak üzere kurulmuş olan şirketlerce yapılan kredi kullandırma işlemi, esas iştiğal konusu olarak değeriendirilemeyeceğinden BSMV ye tabi bulunmamakta olup bu işlemlerin KDV ye tabi tutulması gerekmektedir.

Bu hükümler uyarınca, holding bünyesinde yer alan grup şirketin kaynaklarından diğeri grup şirketine faiz ve komisyon uygulanarak gerçekleştirilen ve yukarıda BSMV ye tabi bulunmadığı belirtilen kredi kullandırma işlemi KDV ye tabi olup, bu işlemin karşılığını teşkil eden faiz ve komisyon toplamı üzerinden KDV hesaplanması gerekmektedir.

Öte yandan, grup şirketince bankalardan ve diğeri finans kuruluşlarından temin edilen kredilerin diğeri grup şirketine herhangi bir bedel eklenmeksizin anapara, faiz ve masraflarıyla birlikte aynen aktarılması işleminde aynen aktarılan bu bedeller için KDV hesaplanmayacaktır. Ancak, aktarılan kredi tutarına ilaveten herhangi bir bedel alınması halinde ise bu bedel, şirketin sunduğı hizmetin karşılığını teşkil edeceğinden, genel oranda katma değeri vergisine tabi tutulacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.